

Provincie Noord-Brabant
t.a.v. College van Gedeputeerde Staten
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Afz: fracties CDA, D66, Kernbeleid en PvdA-GroenLinks van de gemeenteraad Eersel
p.a. Grandislaan 8
5511 PC Knegsel

Onderwerp: veerkrachtig bestuur

Eersel, 20 september 2018

Geachte college,

De afgelopen jaren heeft u intensief contact onderhouden met onze gemeente over de bestuurlijke toekomst. Graag schetsen wij kort hoe wij samen de afgelopen jaren gevaren zijn.

In maart 2014 heeft u het college van de gemeente Eersel (en andere Kempengemeenten) verzocht om op basis van een inventarisatie van de grote maatschappelijke uitdagingen tot een effectieve, democratisch gelegitimeerde en bestendige bestuurlijke inrichting te komen. In mei 2016 heeft u helaas moeten concluderen dat de Kempengemeenten nog niet aan uw verzoek hebben voldaan. In juli 2016 besluit de gemeenteraad van Eersel daarom om sneller werk te maken van uw verzoek en begint een traject om te komen tot een gedragen visie van toekomstige vormen van bestuur. Dit deed de raad niet alleen, maar bewust samen met de vier O's (ondernemers, onderwijs, overheid en omgeving). Het resultaat van dit zeer intensieve traject was een tweetal rapporten *Besturen doen we samen, deel 1 en 2*. Een jaar later, op 11 juli 2017 besluit, met ruime meerderheid van stemmen, de toenmalige gemeenteraad van de gemeente Eersel de voorkeur uit te spreken om te komen tot een bestuurlijke fusie in Kempenverband.

Terug in het hier en nu lijken in rap tempo de zorgvuldige inspanningen van de afgelopen jaren teniet te worden gedaan. Na de gemeenteraadsverkiezingen lijkt de huidige coalitie van de gemeente Eersel, gebaseerd op het gesloten coalitieakkoord en het voorliggende raadsvoorstel, er alles aan gelegen om zo snel mogelijk het voorgaande besluit teniet te doen en te willen besluiten tot zelfstandigheid van de gemeente Eersel. Argumentatie, behalve dat de uitslagen van de verkiezingen de basis waarop de rapporten zijn gebaseerd gewijzigd zouden hebben, ontbreekt. Op 25 september 2018 zal het college van burgemeester en wethouders aan de raad voorstellen om:

1. Vast te stellen dat de uniforme keuze tussen een federatie van vier gemeenten of een herindeling van drie gemeenten niet mogelijk is.
2. Te kiezen voor het behoud van een zelfstandige gemeente.
3. Op basis van raads- en coalitieprogramma's concluderen dat alle Kempengemeenten minstens voortzetting van de onderlinge samenwerking wensen en kansen zien voor uitbreiding ervan, het college van B&W opdracht te geven een proces op te starten waarbij met alle andere Kempengemeenten wordt verkend op welke thema's samenwerking gewenst wordt. Met als resultaat in ieder geval een gezamenlijke strategische agenda voor de Kempengemeenten.

Voorgesteld besluit staat in sterk contrast met het gelopen proces en het in februari jl. gepresenteerde rapport *Sterk merk, sterk bestuur!* Van mr. Ad de Kroon en drs. Stan van de Laar. U hebt dit rapport overgenomen. In het rapport wordt aan uw college geadviseerd om gemeenten een keuze te laten maken tussen:

1. een federatie van de gemeente Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel- De Mierden;
2. een gemeentelijke herindeling tussen de gemeente Bladel, Eersel en Reusel- De Mierden.

Mr. de Kroon en drs. van de Laar waarschuwden overigens al voor een aantal zaken die nu lijken op te gaan treden, zoals "het proces inzake de bestuurlijke toekomst van de Kempen loopt het risico in een impasse terecht te komen" en "...tot op heden heeft de samenwerkingscultuur in de Kempen in de weg gestaan om met elkaar op politiek-bestuurlijk niveau tot een eenduidige strategische regionale koers te komen".

Uw college heeft onze gemeente verzocht uiterlijk 15 september 2018 een keuze te maken tussen een federatiegemeente of een gemeentelijke herindeling. De "keuze" die nu aan de gemeenteraad wordt voorgelegd is geen van beide en daarnaast ook niet inhoudelijk onderbouwd. Het zeer uitvoerige onderzoek wat voor eerdere besluitvorming werd uitgevoerd lijkt volledig vergeten. Het huidige college van burgemeester en wethouders is niet opnieuw in gesprek gegaan met onderwijs, ondernemers en omgeving. De voorkeur voor gemeentelijke herindeling in Kempenniveau is destijds door voornoemde partijen uitgesproken:

Het onderwijs kijkt positief naar een eventuele herindeling naar Kempenniveau. De meeste besturen zijn vaak al in of voor meerdere Kempengemeenten actief. Het onderwijs overlegt reeds op Kempenniveau en heeft behoefte aan duidelijkheid over wie hun gesprekspartner is. De toekomstige opgaven en ontwikkelingen kunnen met schaalvergroting voor een deel afgedekt worden.

De ondernemers van De Kempen, georganiseerd in het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en de Industriegroep Eersel, zijn voorstander van een verstandige en passende opschaling van het openbaar bestuur in De Kempen. Dit moet in een evenwichtig proces gebeuren, in het gewenste tempo en met respectvolle aandacht voor de rijkdom van "dichtbij bestuur", "lokale identiteit en cultuur" en de gevoelens die leven onder bewoners van De Kempen. Het KOP gaat daarin verder dan alleen "samenwerking" tussen gemeentes en is voorstander van opschaling van gemeentes (mogelijk) onder één gemeentelijk Kempisch openbaar bestuur. Dit bestuur moet zo ingericht zijn dat het in de toekomst de vragen van burgers en bedrijfsleven door gebundelde kracht aan kan en daarmee de vitaliteit van de Kempenregio in stand houdt en door ontwikkelt. De ondernemers aanwezig bij de bijeenkomst onderschrijven bovenstaande regels ("er moeten krachtiger gemeentes komen"). Een van de belangrijkste onderwerpen waar we als gemeente rekening mee moeten houden bij herindeling is het behoud van lokale kracht. Tegelijkertijd zijn kleine gemeenten niet bestendig voor de complexe materie die speelt in de Kempen. Bij herindeling moeten we de Kempische gedachte behouden en ons op die manier sterk maken met en soms tegen de grote

gemeenten. Hierdoor kunnen we zorgen dat we niet overruled worden. De metafoor van de frietsnijder blijft wel geldig: hoe groter het cluster hoe groter de kans dat de kleine identiteit zijn kracht verliest.

Omgeving Er is in de Eerselse gemeenschap weinig onrust over de schaal van een eventuele nieuwe en grotere Kempengemeente. Iedereen ziet voor- en nadelen. De meesten halen hun schouders op "dat is een zaak van het bestuur zelf. Als ze maar...". En dan komt er van alles. Wel is men eensgezind om met de Kempengemeenten samen te gaan ("We lijken erg op elkaar", "We hebben elkaar nodig ook tegenover Eindhoven/Veldhoven"). Nog belangrijker voor velen, die we gesproken hebben, is de vraag op welke wijze het kleine (de individuele inwoner/ ondernemer of het dorp) in beeld blijft in een groter geheel. Meer nog dan zich druk maken over de herindeling, zouden bestuurders zich druk moeten maken over het goede dat de Kempen biedt (rust, natuur, samenhang, afwisseling, mooie kernen en buitengebied, werk) en op welke wijze dat samen met de inwoners nog kan worden verbeterd.

De huidige coalitie schermt met de verkiezingsuitslag van de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen als argument dat dit de basis waarop de rapporten van de gemeente en van Mr. de Kroon en drs. van de Laar dusdanig veranderd zouden hebben dat deze niet meer of van minder belang zijn geworden. Wij vragen ons af waar dit argument op gebaseerd is. De samenstelling in de raad is inderdaad veranderd: van een ruime meerderheid voor herindelen in juli 2017 naar een meerderheid van 50% + 1 voor zelfstandigheid. Maar hebben de kiezers hun stem voor een partij volledig gebaseerd op het al dan niet zelfstandig blijven van de gemeente Eersel? Wij denken van niet.

Eerder (december 2016) heeft uw college de inspanningen van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eersel als teleurstellend aangeduid. Daarop zijn zoals nogmaals duidelijk moge worden uit deze brief grote stappen gezet in de richting van een keuze voor een herindeling. Veerkrachtig bestuur lijkt op dit moment in de gemeente Eersel te betekenen dat nu teruggeveerd wordt naar de beginpositie: het ontbreken aan inhoudelijke motivering. Daarmee wordt ernstig tekort gedaan aan toekomstbestendigheid van de bestuurlijke samenwerking. Wij zijn zeer teleurgesteld in de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eersel nu omgaat met dit voorheen zeer zorgvuldig doorlopen proces.

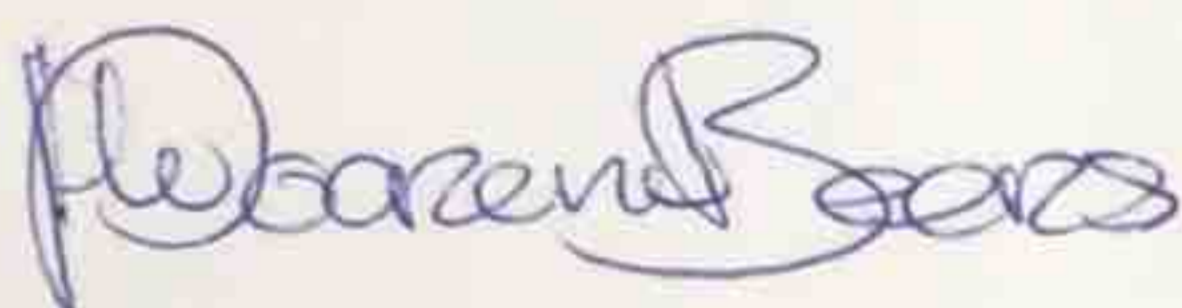
De dreigende impasse waarnaar verwezen wordt in het rapport *Sterk merk, sterk bestuur!* is inmiddels daar. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eersel legt immers een besluit voor aan de gemeenteraad wat niet in lijn is met uw eerdere verzoek (*op basis van een inventarisatie van de grote maatschappelijke uitdagingen tot een effectieve, democratisch gelegitimeerde en bestendige bestuurlijke inrichting te komen*). De Kroon en Van de Laar hebben u geadviseerd de regie in handen te nemen indien niet tot een sluitende besluitvorming gekomen kan worden door de diverse Kempengemeenten: *Doorpakken achten wij noodzakelijk, omdat inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen kansen dreigen mis te lopen als het gaat om de economische, ruimtelijke en sociale ontwikkeling van de Kempen. Omdat geen sprake is van een regionale strategische agenda, omdat geen sprake is van regionale doorzettingskracht op regionale vraagstukken en omdat vaak geen eenduidige positie vanuit de Kempen wordt ingenomen in grotere regionale verbanden zoals de MRE, Brainport, GGDZOB, VRBZO en ODZOB.*

Wij onderschrijven de noodzaak van nu doorpakken in de Kempen en willen uw college dan ook vragen nu stevig de regie te pakken op de bestuurlijke toekomst van de Kempengemeenten en te gaan voor een fusie van tenminste de gemeenten Bladel, Eersel en Reusel- De Mierden.

In afwachting van uw reactie.

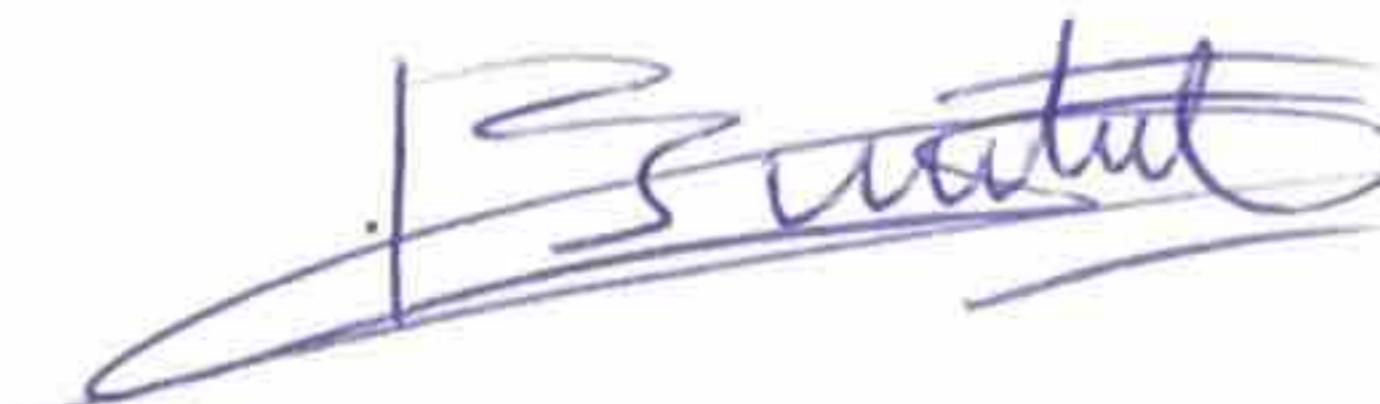
Met vriendelijke groet,

Fractievoorzitter CDA

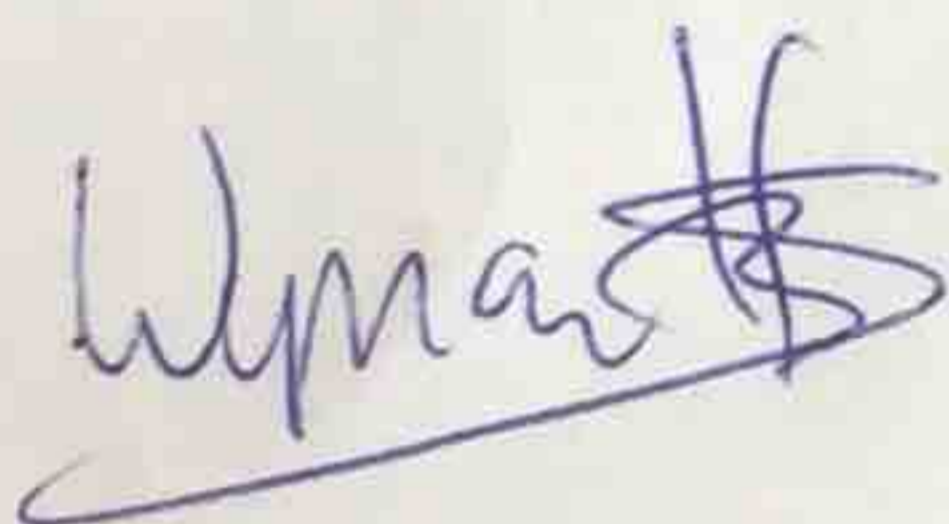
H.M.L. van Dooren-van Beers

Fractievoorzitter D66

J.P.M. van Boxtel

Fractievoorzitter Kernbeleid

H.M.J. Wijnands

Fractievoorzitter PvdA-GroenLinks

W.J. de Laat